

ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ ТЭГШ БАЙДАЛ

ТӨРӨӨС АВЧ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БУЙ
БОДЛОГО, ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын Дэд сайд
Санжаагийн МӨНГӨНЧИМЭГ

1975

Эмэгтэйчүүдийн олон улсын жил

1979

Эмэгтэйчүүдийг ялгаварлан гадуурхах бүх хэлбэрийг устгах тухай конвенц

1981

Уг конвенц хүчин төгөлдөр болсон

ЖЕНДЭРИЙН ҮНДЭСНИЙ ХОРОО

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль:

Монгол Улсын Ерөнхий сайд Жендэрийн үндэсний хороог тэргүүлнэ.

Засгийн газрын тухай хууль:

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын эрхлэх ажлын хүрээнд ЖЕНДЭРИЙН ХӨГЖЛИЙН АСУУДАЛ хамаарах бөгөөд Жендэрийн үндэсний хорооны дэд даргаар ажиллаж байна.

Жендэрийн тэгш байдлыг хангах үндэсний чадавхийг бүрдүүлж, УИХ, Засгийн газрын түвшинд уг асуудлыг хариуцсан бүтэц бэхжиж байна.

Жендэрийн тэгш байдал, эмэгтэйчүүдийн эрхийн асуудлаар хууль, эрх зүй, бодлогын орчин улам бүр сайжирч байгаа.

2002

Жендэрийн

2007

Хүүхэд, эмэ
гэмт хэр

2011

Жендэрийн

2012

Хүн худ

2013

Жендэ
хэрэгжүүл
төлөвл

2015

Хүүхэд хара

2016

Хөгжлийн б
туха
Гэр бүлий
тухай хуулий

+

үний эрхийн

Төрөөс хүн амын хөгжлийн талаар баримтлах бодлого

Монгол Улсын тогтвортой хөгжлийн үзэл баримтлал-2030

Монгол Улсын Их Хурлын дарга
Миеэгомбын ЭНХБОЛД

...Хөгжлийн төлөө тэмүүлэх аянд бид нэг баг болж гарсан бөгөөд зорьсон газраа хүрэхдээ хэнийг ч орхигдуулахгүй байх хариуцлагатай амлалт авсан билээ.

Тиймээс хүүхэд, эмэгтэйчүүд, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдээ бид мартах учиргүй.

Түүнчлэн Олон Улсын Парламентын Холбооны 2017-2021 оны стратегид туссан эмэгтэйчүүдийн асуудлаарх зорилтыг хэрэгжүүлэхэд ихээхэн чухал юм.

Манай улсын хувьд, 2016 оны байдлаар төрийн албанд ажиллагсдын 59.4 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байгаа ч парламент дахь эмэгтэй гишүүдийн эзлэх хувь 17.1, Засгийн газрын бүрэлдэхүүнд 15.3 хувь байна.

Иймд эмэгтэйчүүдийн улс төрийн оролцооны эрхийг хангах нь бидний зорилго, тэмүүлэл байсаар байх болно.

Жендэрийн тэгш байдлыг хангах хүрээнд эрэгтэйчүүдийнхээ эрхийг хамгаалахад бид анхаарч ажиллахаас гадна тогтвортой хөгжлийн зорилтуудыг хэрэгжүүлэхэд хууль баталж, бодлого тодорхойлдог парламентчид та бидний үүрэг оролцоо нэн чухал.

Тиймээс хөгжлийн зорилтыг хэрэгжүүлэх төсөв санхүүг хангалттай батлах, олон улсын санхүүгийн байгууллагуудын бодлого тодорхойлох түвшинд хөгжиж буй орнуудын оролцоог нэмэгдүүлэх талаар санаачилгатай ажиллахыг уриалж байна.

Олон Улсын Парламентын Холбооны Ассамблейн
136 дугаар чуулганд хэлсэн үгнээс.

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийг хэрэгжүүлэх дунд хугацааны стратеги төлөвлөгөө

2013 он ТӨЛӨВЛӨЛТ

2017 он ХЭРЭГЖИЛТ

Эрүүл мэнд

Тэтгэвэр

Гэр бүл

Цалин

Оролцоо

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГСДЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН

ЭМЭГТЭЙ

760.7 мянган төгрөг

ЭРЭГТЭЙ

856.0 мянган төгрөг

цалингийн зөрүү

95.3

мянган төгрөг байна.

2015 он Үндэсний статистикийн хороо

ӨНДӨР НАСНЫ ДУНДАЖ ТЭТГЭВРИЙН ХЭМЖЭЭ

ЭМЭГТЭЙ

299.5 мянган төгрөг

ЭРЭГТЭЙ

367.9 мянган төгрөг

тэтгэврийн зөрүү

68.4 мянган төгрөг буюу **18.6%**

2016 он Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын ерөнхий газар

ЖИЛД 17 000 ХҮН НАС БАРДАГ

ЭМЭГТЭЙ

38%

Эмэгтэйчүүдтэй харьцуулахад **10 000 ХҮН ТУТАМД** эрэгтэйчүүдийн амиа хорлох үзэгдэл **5.5 ДАХИН,** хүчирхийлэл **3.6 ДАХИН,** зам тээврийн осолд өртөх нь **3.4 ДАХИН** илүү байна.

ЭРЭГТЭЙ

62%

Эрэгтэйчүүдийн нас барах шалтгаан:

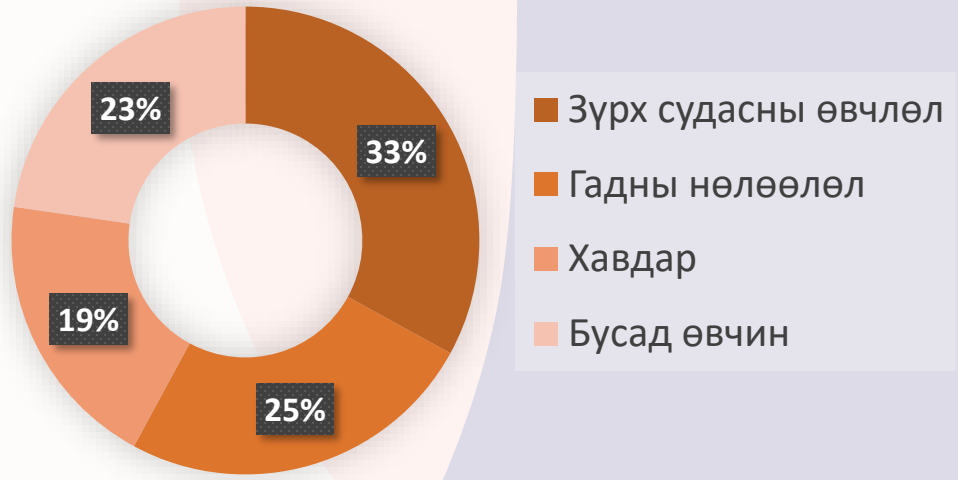

2014 он Эрүүл мэндийн яам

ГЭР БҮЛИЙН ХҮЧИРХИЙЛЭЛ

2017 он:

Гэмтэл учирсан-**340 хүн**

3 хүн **нас барсан**

ТҮР ХАМГААЛАХ БАЙР

НИЙТ **72** ИРГЭН ҮЙЛЧЛҮҮЛСЭН

23 **45** **4**

НЭГ ЦЭГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨВ

НИЙТ **79** ИРГЭН ҮЙЛЧЛҮҮЛСЭН

40 **37** **2**

ЦЕГ-ын 2017 оны эхний 3 сарын мэдээллээс

Эмэгтэйчүүдийн улс төрийн оролцооны идэвх сайжирч, Улсын Их Хурал, нутгийн өөрөө удирдах байгууллагад сонгогдохоор нэрээ дэвшүүлсэн эмэгтэйчүүдийн тоо сүүлийн жилүүдэд нэмэгдсэн нь сайшаалтай.

ГЭВЧ...

Улсын Их Хуралд:

15.8%

Нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд:

17.1%

Мянганы хөгжлийн зорилтоос:

2015 он гэхэд

УИХ-д нэр дэвшүүлсэн эмэгтэйчүүдийн тоог **35%**,

УИХ-д сонгогдсон эмэгтэйчүүдийн тоог **30%** хүргэнэ.

УГ ЗОРИЛТ ТАЛ ХУВИА ДӨНГӨЖ ДАВЖ БИЕЛСЭН БӨГӨӨД ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТИЙГ ХАНГААГҮЙ.

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хууль:

Төрийн албан дахь жендэрийн эрх тэгш байдал хангагдахгүй байна.

10.1.1. томилогдох төрийн улс төрийн албан тушаалтны дотор аль нэг хүйсийн төлөөлөл Засгийн газар, аймаг, нийслэлд 15 хувиас, дүүрэгт 20 хувиас, суманд 25 хувиас, хороонд 30 хувиас доошгүй байх;

10.1.2. төрийн захиргааны удирдах албан тушаалтны дотор аль нэг хүйсийн төлөөлөл яамдын Төрийн нарийн бичгийн дарга, Засгийн газрын агентлагийн даргын 15 хувиас, бусад төв байгууллагын удирдлагын 20 хувиас, яамдын газар, хэлтсийн даргын 30 хувиас, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга, хэлтэс, албадын даргын 40 хувиас доошгүй байх;

ЗАСГИЙН ГАЗАР /16 ГИШҮҮН/	АЙМАГ, НИЙСЛЭЛ /22 ЗАСАГ ДАРГА/	ЗГ-ЫН ЯАМД /13 Т.Н.Б.Д/	АГЕНТЛАГУУД /27 ДАРГА/
2	0	1	0

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ ТЭГШ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Засгийн газар 2016 оны дөрөвдүгээр сарын 26-ны өдөр хуралдаанаар
ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ ТЭГШ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР-ийг
2021 он хүртэл хэрэгжүүлэхээр баталлаа.

/6 зорилт, 59 үйл ажиллагаа/

НҮБ-ны Ерөнхий Ассамблейн “Тогтвортой хөгжлийн хөтөлбөр”-т жендэрийн тэгш байдлыг хангах, охид эмэгтэйчүүдийн эрх мэдлийг нэмэгдүүлэхээр дэвшүүлсэн 5 дугаар зорилтыг биелүүлнэ.

Монгол Улсын
Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”-ийн болон дээр дурдсан бодлогын баримт бичгүүдийн хэрэгжилтийг хангахад чухал үүрэгтэй.

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний хөтөлбөр /2017-2021/

ЗОРИЛТ	ҮР НӨЛӨӨ
Тогтвортой хөгжил дэх жендэрийн эрх тэгш оролцоог дэмжиж, хөгжлийн үр шимээс эмэгтэй, эрэгтэй хүн тэгш хүртэх боломж бүрдүүлэх	Тогтвортой хөгжлийн зорилтыг хангах төрийн бодлого, хэрэгжилт уялдсан байна.
Жендэрийн мэдрэмжтэй бодлого төлөвлөлт, төсөвлөлтийг үндэсний, салбарын, орон нутгийн, байгууллагын түвшинд хөгжүүлэх	Салбаруудын жендэрийн бодлого болон бүх аймаг, дүүргийн жендэрийн дэд хөтөлбөр батлагдсан байна.
Эмэгтэй, эрэгтэй хүний гэр бүл, нийгэмд гүйцэтгэх үүрэг, оролцооны талаарх хэвшмэл ойлголтыг өөрчлөхөд чиглэсэн бүх нийтэд жендэрийн боловсрол олгох сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн ажлыг үндэсний хэмжээнд өрнүүлэх	Жендэрийн талаарх олон нийтийн хэвшмэл ойлголт, хандлага өөрчлөгдсөн байна.

Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний хөтөлбөр /2017-2021/

ЗОРИЛТ	ҮР НӨЛӨӨ
Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний чадавхийг бэхжүүлэх, салбарын, орон нутгийн, байгууллагын түвшинд боловсронгуй болгох	Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах төрийн албан хаагчдын манлайлал бий болно.
Жендэрт суурилсан хүчирхийлэл болон ялгаварлан гадуурхалттай тэмцэх, түүнээс урьдчилан сэргийлэх тусламж, үйлчилгээг цогцоор нь хөгжүүлэх	Жендэрт суурилсан хүчирхийлэлд өртсөн хохирогчийг хамгаалах нэгжийг бүх аймаг, дүүрэгт ажиллуулсан байна.
Улс төр, шийдвэр гаргах түвшин дэх эмэгтэйчүүдийн оролцоо, манлайллыг нэмэгдүүлэх	Шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь нэмэгдсэн байна.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ЯАМ

Жендэрийн асуудал бол аль нэг салбарын асуудал биш бөгөөд салбар хоорондын болон олон талт хамтын ажиллагааны дүнд хөгжих хөгжлийн асуудал билээ.

ИЙМД БИД ЭНЭ АСУУДАЛД ОНЦГОЙ АНХААРЧ ТУЛГАРЧ БУЙ БЭРХШЭЭЛИЙГ ХАМТЫН ХҮЧЭЭР ДАВАН ТУУЛЖ, ХАМТДАА ХӨГЖИХИЙГ ТА БҮХЭНДЭЭ УРИАЛМААР БАЙНА.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР

ХӨДӨЛМӨР,
НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ЯАМ

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД
БАЯРЛАЛАА

Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын Дэд сайд
Санжаагийн МӨНГӨНЧИМЭГ